

I. ფაქტობრივი გარემოებები

ნასყიდობის საგნის გადაცემის ვალდებულება თავდებობით იყო უზრუნველყოფილი. გამყიდველმა დაკისრებული მოვალეობა არ შეასრულა, მოგვიანებით, მხარეებმა დადეს შეთანხმება, რომელიც აწესრიგებდა მყიდველის მიერ უკვე გადახდილი თანხის უკან დაბრუნების (გასვლიდან გამომდინარე მოთხოვნის დაკმაყოფილების) წესსა და პირობებს. მყიდველმა გამყიდველისა და თავდები პირებისგან გადახდილი თანხის უკან დაბრუნების შეთანხმებით დაკისრებული ვალდებულებების შესრულება მოითხოვა. მოპასუხეებმა სარჩელი არ ცნეს და განმარტეს, რომ მათთვის ცნობილი არ ყოფილა მყიდველის მიერ ნასყიდობის გადახდილი თანხის დაბრუნების შესახებ შეთანხმების შესახებ. მოგვიანებით გაფორმებული მორიგების მიხედვით, მოსარჩელემ ერთ-ერთი თავდებისგან საკუთრებაში მიიღო ქონება, რის სანაცვლოდაც მის წინააღმდეგ წარმოების შეწყვეტა მოითხოვა და ფულადი ვალდებულების ნაწილი შესრულებულად ჩაითვალა.

II. სასამართლოს მსჯელობის შეჯამება

პირველი ინსტანციის სასამართლომ მხოლოდ ნაწილობრივ (უკვე გადახდილი თანხების გათვალისწინებით) დააკმაყოფილა სარჩელი, რაც გასაჩივრდა თავდები პირების მიერ. სააპელაციო სასამართლომ თავდებთა პასუხისმგებლობა გაავრცელა მხარეთა მიერ შეთანხმებულ ნასყიდობის თანხის უკან დაბრუნების ვალდებულებაზეც, თუმცა დააკმაყოფილა საჩივარი, რადგან ერთ-ერთი თავდების მიმართ წარმოების შეწყვეტა მიიჩნია მისი ვალის პატივად. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, უნდა დამდგარიყო სკ-

ის 450 III მუხლით გათვალისწინებული შედეგი და თავდები პირები გათავისუფლებულიყვნენ შესრულების მოვალეობისგან. გადაწყვეტილება გაასაჩივრა მოსარჩელემ და სადავო გახადა საქმეში სკ-ის 450 III მუხლის გამოყენების კანონიერება.

საკასაციო სასამართლომ გააუქმა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და დააკმაყოფილა სარჩელი იმაზე მითითებით, რომ კრედიტორმა ვალდებულება სხვა შესრულების მიღებით შეწყვიტა მოთხოვნის დარჩენილ ნაწილზე უარის თქმის გარეშე. უზენაესი სასამართლოს განმარტებით, ვალის პატივება ორმხრივი გარიგებაა, რომლითაც ცალსახად უნდა დგინდებოდეს კრედიტორის ნება მიუღებელი შესრულებისგან მოვალის გათავისუფლებისა, რაც მოცემულ საქმეში არ დასტურდებოდა. ამდენად, საკასაციო სასამართლომ დაუშვებლად მიიჩნია საქმის სკ-ის 450 III მუხლის მიხედვით გადაწყვეტა.

ნინო ქავშაია

► 8 – 1/2020

უარი საქმის წარმოების შეჩერებაზე

უზენაესი სასამართლოს 2019 წლის 1 ნოემბრის განჩინება № ას- 1177-2019

სსკ-ის 279 დ) ქვეპუნქტი

ვინდუკაციური სასარჩელო დავა ვერ შეჩერდება იმ საფუძვლით, რომ მოსარჩელის საკუთრების უფლებაზე მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალწარმოება.

რედაქტორის შენიშვნა: პირმა აღძრა სარჩელი ნივთის უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვის მოთხოვნით. გადანყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოპასუხემ, ამასთან, მოითხოვა საქმის წარმოების შეჩერება იმაზე მითითებით, რომ ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით სადავო იყო მოსარჩელის საკუთრების დამდგენი დოკუმენტი – სააღსრულებო ბიუროს განკარგულება. საკასაციო პალატა დაეთანხმა მეორე ინსტანციის სასამართლოს, არ გაიზიარა კასატორის პრეტენზია და მიუთითა საჯარო რეესტრის ამონაწერზე, რომლის მიხედვითაც სადავო უძრავი ნივთი ბანკის საკუთრება იყო. საკასაციო სასამართლომ დაასკვნა, რომ საქმის შეჩერება პარალელურად მიმდინარე ადმინისტრაციული სამართლის საქმის გამო დაუშვებელი იყო, რადგან ხსენებულ სამართალწარმოებაში მოპასუხე ჩაბმული იყო არასავალდებულო მონვევის მესამე პირად (სასკ-ის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილი).

► 9 – 1/2020

ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის წევრთა მხრიდან ხელშეშლის აღკვეთის მოთხოვნა

უზენაესი სასამართლოს 2019 წლის 15 ნოემბრის განჩინება № ას-833-2019

სკ-ის 115, 170 II მუხლები

საცხოვრებელი სახლის ავარიული მდგომარეობისას ჩასატარებელ სამუშაოებზე თანხმობის გაცემასთან დაკავშირებით ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის წევრთა ნაწილის უარი ქმნის უფლების

ბოროტად გამოყენების შემადგენლობას სკ-ს 115 მუხლის მიხედვით.

რედაქტორის შენიშვნა: საცხოვრებელი სახლის მდგომარეობის გამო აუცილებელი იყო აღდგენა-გამაგრებითი სამუშაოების ჩატარება. ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობამ და მისმა წევრებმა სარჩელი აღძრეს ამხანაგობის ორი წევრის წინააღმდეგ მათი ნებართვის გარეშე შესაბამისი ქმედებების განხორციელების უფლების მინიჭების მოთხოვნით და განმარტეს, რომ საცხოვრებელი სახლი საქმის განხილვის მომენტისთვის იყო ავარიულ მდგომარეობაში. აღდგენა-გამაგრებითი სამუშაოების ჩატარებისთვის აუცილებელი იყო ამხანაგობის კრების ოქმი, მიღებული ყველა თანამესაკუთრის თანხმობით. მოპასუხეები უარს აცხადებდნენ კორპუსის გამაგრებაზე, რითაც, მოსარჩელეთა განმარტებით, ზიანი ადგებოდათ ამხანაგობის დანარჩენ წევრებს.

სამივე ინსტანციის სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოპასუხეები მარტოოდენ მოსარჩელეებისთვის ზიანის მიყენების მიზნით იყენებდნენ თანხმობის გაცემაზე უარის უფლებას. მოპასუხეთა ქმედება მიზნად არ ისახავდა უფლების განხორციელებისათვის აუცილებლობით ნაკარნახევი ინტერესის დაცვას, რაც თავისთავად უთანაბრდებოდა უფლების ბოროტად გამოყენებას.

ნინო ქავუბაია

► 10 – 3/2020

დამსაქმებლის რეგრესული მოთხოვნა დასაქმებულის მიმართ